

**MESTNA OBČINA
MURSKA SOBOTA**
Mestni svet
Komisija za nagrade in priznanja
Kardoševa 2, 9000 MURSKA SOBOTA

Številka : 430-0035/2021-8 (620)
Datum : 19. 5. 2021

MESTNEMU SVETU

ZADEVA: Predlog za obravnavo na 18. seji Mestnega sveta
Mestne občine Murska Sobota

GRADIVO PRIPRAVIL: Oddelek za negospodarske dejavnosti

NASLOV: Predlogi priznanj Mestne občine Murska Sobota v letu 2021

POROČEVALEC/CI: Daniela MÖREC, predsednica Komisije za nagrade in priznanja

**PRISTOJNO DELOVNO
TELO:** Komisija za nagrade in priznanja

PREDLOGI SKLEPOV:

Sklep št. 1:
Naziv častni občan Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 prejme Janez Lanščak, posthumno

Sklep št. 2:
Plaketo Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 prejme TOM, Telefon za otroke in mladostnike Murska Sobota

Sklep št. 3:
Zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 prejme Dom starejših občanov Rakičan

Sklep št. 4:
Zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 prejme Čebelarsko društvo Murska Sobota

Sklep št. 5:
Zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 prejme Saubermacher – Komunala d. o. o..

PRILOGE:
- Predlogi sklepov z obrazložitvijo

Komisija za nagrade in priznanja
Daniela MÖREC

Na podlagi 17. člena Statuta Mestna občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 23/07 – uradno prečiščeno besedilo, 49/10, 39/15 in 69/17) ter drugega odstavka 9. člena Odloka o priznanjih Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 33/97, 75/06 in 105/12) je Mestni svet Mestne občine Murska Sobota na _____ seji dne _____ sprejel naslednji

**SKLEP O PODELITVI NAZIVA
ČASTNI OBČAN
MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA**

I.

Naziv častni občan Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 prejme:

Janez Lanščak, posthumno.

II.

Sklep velja z dnem sprejetja.

Številka : 430-0035/2021-9 (620)

Murska Sobota, dne _____

dr. Aleksander JEVŠEK
Župan

Na podlagi 17. člena Statuta Mestna občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 23/07 – uradno prečiščeno besedilo, 49/10, 39/15 in 69/17) ter drugega odstavka 9. člena Odloka o priznanjih Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 33/97, 75/06 in 105/12) je Mestni svet Mestne občine Murska Sobota na _____ seji dne _____ sprejel naslednji

**SKLEP O PODELITVI PLAKETE
MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA**

I.

Plaketo Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 prejme:

TOM, Telefon za otroke in mladostnike Murska Sobota.

II.

Sklep velja z dnem sprejetja.

Številka : 430-0035/2021-10 (620)

Murska Sobota, dne _____

dr. Aleksander JEVŠEK
Župan

Na podlagi 17. člena Statuta Mestna občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 23/07 – uradno prečiščeno besedilo, 49/10, 39/15 in 69/17) ter drugega odstavka 9. člena Odloka o priznanjih Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 33/97, 75/06 in 105/12) je Mestni svet Mestne občine Murska Sobota na _____ seji dne _____ sprejel naslednji

**SKLEP O PODELITVI ZAHVALNE LISTINE
MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA**

I.

Zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 prejme

Dom starejših občanov Rakičan.

II.

Sklep velja z dnem sprejetja.

Številka : 430-0035/2021- 11 (620)

Murska Sobota, dne _____

dr. Aleksander JEVŠEK
Župan

Na podlagi 17. člena Statuta Mestna občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 23/07 – uradno prečiščeno besedilo, 49/10, 39/15 in 69/17) ter drugega odstavka 9. člena Odloka o priznanjih Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 33/97, 75/06 in 105/12) je Mestni svet Mestne občine Murska Sobota na _____ seji dne _____ sprejel naslednji

**SKLEP O PODELITVI ZAHVALNE LISTINE
MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA**

I.

Zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 prejme:

Čebelarstvo društvo Murska Sobota.

II.

Sklep velja z dnem sprejetja.

Številka : 430-0035/2021- 12 (620)

Murska Sobota, dne _____

dr. Aleksander JEVŠEK
Župan

Na podlagi 17. člena Statuta Mestna občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 23/07 – uradno prečiščeno besedilo, 49/10, 39/15 in 69/17) ter drugega odstavka 9. člena Odloka o priznanjih Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 33/97, 75/06 in 105/12) je Mestni svet Mestne občine Murska Sobota na _____seji dne _____ sprejel naslednji

**SKLEP O PODELITVI ZAHVALNE LISTINE
MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA**

I.

Zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 prejme:

Saubermacher – Komunala d. o. o. .

II.

Sklep velja z dnem sprejetja.

Številka : 430-0035/2021- 13 (620)

Murska Sobota, dne _____

dr. Aleksander JEVŠEK
Župan

O b r a z l o ž i t e v :

Komisija za nagrade in priznanja Mestne občine Murska Sobota je v skladu z 9. členom Odloka o priznanjih Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 33/97, 75/06 in 105/12) objavila Razpis za vložitev predlogov za podelitev priznanj Mestne občine Murska Sobota za leto 2021. Razpis je bil objavljen v Soboških novinah št. 208 z dne 15. 4. 2021 in odprt do 10. 5. 2021. Komisija za nagrade in priznanja je na 6. seji dne 18. 5. 2021 obravnavala vse prejete predloge.

V razpisnem roku so prispeli naslednji predlogi za podelitev priznanj:

I.) častni občan MOMS

1. **Janez Lanščak**, posthumno
Predlagatelj: Društvo prijateljev Sobote Murska Sobota

II.) plaketa MOMS

1. **Kajak kanu klub »Mura« Krog**
Predlagatelj: Krajevna skupnost Krog
2. **TOM, Telefon za otroke in mladostnike Murska Sobota**
Predlagatelj: župan dr. Aleksander Jevšek

III.) zahvalna listina MOMS

1. **Dom starejših občanov Rakičan**
Predlagatelj: župan dr. Aleksander Jevšek
2. **Čebelarsko društvo Murska Sobota**
Predlagatelj: župan dr. Aleksander Jevšek
3. **Saubermacher – Komunala d. o. o.**
Predlagatelj: Pomurska gospodarska zbornica in župan dr. Aleksander Jevšek

Komisija je na osnovi obravnave predlogov glasovala o vsakem predlogu posebej ter za vsakega predlaganega nagrajenca posebej sprejela sklep o podelitvi priznanj, kot je navedeno v predhodnem besedilu.

Povzetki obrazložitev iz prejetih predlogov za podelitev nagrad so:

I.) častni občan MOMS

- Janez Lanščak**, posthumno
Predlagatelj: Društvo prijateljev Sobote Murska Sobota

Janez Lanščak je bil rojen 14. 5. 1927 v Murski Soboti, umrl je leta 2014. Ekonomsko srednjo šolo v Murski Soboti je končal leta 1947. Ob delu je študiral in leta 1965 diplomiral na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Najprej je bil zaposlen v Upravi materialnih rezerv v Beogradu (1948 – 1951), leta 1951 se je vrnil v Mursko Soboto, kjer se je zaposlil v Obrtnem podjetju ter še isto leto postal glavni računovodja v veletrgovini Potrošnik. Od leta 1955 do 1962 je bil zaposlen kot glavni računovodja in gospodarski svetovalec v Muri, bil izvoljen za podpredsednika Skupščine občine Murska Sobota in konec leta 1962 za predsednika Občine Murska Sobota ter to funkcijo opravljal do leta 1967. V letih 1967 do 1979 je bil ponovno zaposlen v Muri kot gospodarski svetovalec, direktor TOZD in od leta 1974 do 1978 kot glavni direktor. V tem času je bil tudi družbenopolitično aktiven (tudi kot

predsednik odbora za hitrejši razvoj Pomurja) in prejel za svoje delo odlikovanje reda dela z zlatim vencem. V letu 1979 je za dosežke na področju gospodarstva prejel Kraigherjevo nagrado, v letu 1981 priznanje Gospodarske zbornice, leta 1984 priznanje za zelo uspešno delo v delovnih organizacijah takratne Visoke ekonomske – komercialne šole Maribor (sedaj Ekonomsko poslovne fakultete Maribor) ter v letu 1988 priznanje občine Murska Sobota - zahvalno listino.

Poleg gospodarstvenika – bil je predsednik poslovnega odbora Ljubljanske banke, Pomurske banke v Murski Soboti (1978 – 1989, vmes tudi 1981 – 1985 predstavnik Ljubljanske banke v Budimpešti), je bil aktiven član v športnih društvih kot predsednik in član UO v Nogometnem klubu Mura, kot tekmovalec in član UO Namizno teniškega kluba Murska Sobota in kot predsednik in član UO Teniškega kluba Murska Sobota ter v zadnjem obdobju v Društvu prijateljev Sobote in Društvu seniorjev Pomurja.

Predlagatelj navaja, da je Janez Lanščak v svojem življenju veliko naredil v dobro ljudi v svoji občini, posebej pa je prispeval k razvoju podjetja Mura, kjer je bilo v času ko ga je uspešno vodil zaposlenih 4.000 delavcev in je podjetje ogromno prispevalo k vsestranskemu razvoju mesta Murska Sobota in boljšemu standardu življenja občanov (stanovanjska gradnja, športne dvorane, kopališče, bolnišnica), vzpodbujal izobraževanje in štipendiranje Pomurcev ter privabljal strokovnjake v naše mesto, na njegovo pobudo je nastala tudi posebna konfekcijska šola.

Predlagatelj meni, da si je s svojim delovanjem in življenjem ter odnosom do občanov, Janez Lanščak zaslužil, da se mu posmrtno podeli naziv častnega občana MOMS.

II.) Plaketa

TOM, Telefon za otroke in mladostnike Murska Sobota

Predlagatelj: župan dr. Aleksander Jevšek

Telefon za otroke in mladostnike Murska Sobota je ena od najbolj prepoznavnih dejavnosti Društva prijateljev mladine v Murski Soboti kakor tudi ena od devetih skupin Nacionalne mreže TOM Slovenije. Skupina TOM-a je bila ustanovljena januarja leta 1995, ko so strokovne delavke Centra za socialno delo v Murski Soboti z zunanjimi sodelavci različnih področij pripravile osnovne, kadrovske, strokovne in prostorske pogoje za pričetek svetovanja. V letu 2020 je tako TOM telefon v Murski Soboti pod okriljem Društva prijateljev mladine praznoval 25-letnico obstoja in uspešnega delovanja.

V letih delovanja je bilo v skupino vključeno različno število prostovoljk, še najbolj pa se je skupina pomladila po letu 2010. Tako danes ostaja strnjena skupina petnajstih usposobljenih svetovalk, ki jih združujejo lastnosti predanosti, zaupnosti, spoštljivosti, strokovnosti, povezanosti, odgovornosti in ne nazadnje prenašanje optimizma na mlade. TOM telefon je edini splošni telefon za mlade pri nas v okviru evropske klasifikacije nujnih klicev, s prepoznavno klicno številko 116 111 in sloganom: »Odgovor je pogovor«. Številka je brezplačna in anonimna.

Vse svetovalke se TOM telefonu pridružijo prostovoljno in za svoje delo niso plačane. Bistveni elementi njihovega svetovanja so sprejemanje, pristnost in empatija. Delovanje programa TOM telefona sloni predvsem na načelu anonimnega in zaupnega svetovanja po telefonu, po načelu prostovoljnega dela, načelu dobre prakse (strokovnost in etika dela), načelu promocije vrednot duševnega zdravja otrok in mladostnikov ter na načelih uresničevanja Konvencije o otrokovih pravicah.

Današnja družba postavlja pred mlade ljudi veliko možnosti, izzivov in vplivov, kar pa jih včasih lahko naredi ranljive, zmedene, žalostne, jezne, neredko tudi izgubljene. Tako je pri njih prav telefon prvi korak pri iskanju pomoči in zaupanja v težkih ter neugodnih izkušnjah.

TOM telefon tako s cilji delovanja skuša:

- vsakodnevno zagotoviti možnost zaupnega, brezplačnega in anonimnega pogovora o težavah, stiskah, vprašanjih....,
- omogočiti svetovanje z upoštevanjem načela enake dostopnosti za vse,
- zagotoviti brezplačne storitve,
- skrbeti za enotno in kvalitetno delo svetovalcev,
- skrbeti za prepoznavnost programa.

Skupina svetovalk tako vseskozi uresničuje temeljne naloge programa kot je nuditi kakovostno strokovno in etično svetovanje po telefonu z upoštevanjem najnovejših strokovnih spoznanj in informacij s področja socialnega varstva, psihologije, pedagogike, varovanja zdravja ipd. kot tudi permanentnega izpopolnjevanja za delo z mladimi. Dragocenost dela prostovoljk TOM telefona se je še posebej pokazala v času epidemije, ko so neprekinjeno in s povečanim obsegom pomagale vsem mladim klicalcem.

Delo z mladimi ima posebno poslanstvo. Če se to delo opravlja prostovoljno in strokovno, ne gre samo za osebno rast in notranje zadovoljstvo vsake svetovalke, temveč tudi veliko družbeno korist skupnosti. Zato gre posebna zahvala vsem bivšim svetovalkam TOM-a Murska Sobota kot seveda trenutno delujočim petnajstim tomovkam.

III.) zahvalna listina

1. Dom starejših občanov Rakičan

Predlagatelj: župan dr. Aleksander Jevšek

Dom starejših Rakičan je najstarejši in največji dom za oskrbo starejših v Pomurju in praznuje v letošnjem letu visok jubilej 70 let od ustanovitve. Začetki delovanja segajo v leto 1951, kar izhaja iz podatkov Pokrajinskega arhiva Maribor, ki je v indeksu za leto 1951 prvič zasledil vpis »Dom onemoglih Rakičan, otvoritev tekočega računa in graditev«. Po podatkih starejših upokojenih delavcev doma, naj bi bili prvi stanovalci sprejeti celo že konec leta 1950. Prvi prostori za bivanje starejših v Rakičanu so bili v lovskem dvorcu grofa Batyanija, pred prihodom stanovalcev doma pa so v dvorcu bivali vojaki, ter ga pustili v zelo slabem stanju. V začetku je bila zmogljivost zavoda 120 postelj, pozneje pa se je zaradi potreb zvišala na 166 postelj. Bivanjski standard in delovne razmere so bili v začetku zelo skromne – tako so oskrbovanci doma imeli na razpolago le eno kopalnico in eno stranišče, problem so predstavljale tudi stopnice in hodniki, ki niso omogočali normalnega transporta stanovalcev in hrane. V domu so bile sobe s celo štirinajstimi posteljami, medtem, ko je bilo v najmanjši sobi pet postelj. Razmere so se postopoma izboljševale, vendar zaradi strukture stavbe bistveno izboljšanje ni bilo možno.

V letu 1971 so se pojavile ideje o gradnji nove stavbe doma in sicer na sedanji lokaciji matične enote v Rakičanu, v bližini bolnice in srednje zdravstvene šole. Gradnja stanovanjskega dela je bila končana l. 1976, spremljajoči objekti - kuhinja, pralnica, skladišče in uprava, pa so bili končani v letu 1978, prvi stanovalci pa so bili nameščeni v začetku leta 1979. Zadnja faza doma je bila izgrajena v letu 1983, obsegala pa je nov bolniški del, dodatno nadzidavo tretjega nadstropja, ter prostore ambulante in fizioterapije. Po koncu te faze je bila kapaciteta doma 269 postelj. Dom starejših Rakičan je sledil razvoju na področju varstva starejših in širjenju kapacitet v javni mreži, tako je v letu 2007 pričela delovati nova enota v Svetem Juriju, ki je eden prvih javno zasebnih partnerstev na področju varstva starejših v Sloveniji. V letu 2010 je pričela delovati nova enota v Murski Soboti, Center za starejše Murska Sobota. Enota je prve stanovalce začela sprejemati v začetku leta 2011, v tej enoti pa poleg celodnevnega institucionalnega varstva, deluje tudi dnevni center, namenjen izvajanju dnevnega varstva.

V letih 2012 in 2013 je bila izvedena celovita energetska prenova matične stavbe v Rakičanu, hkrati pa se je uredila zunanja podoba stavbe. Urejen je bil tudi nov oddelek za

osebe z demenco, ter zunanji park, ki je namenjen samo tej skupini stanovalcev. V letu 2013 je dom prevzel izvajanje storitve »pomoč družini na domu«, ki jo je pred tem izvajal Center za socialno delo Murska Sobota. Danes je vključenih 170 uporabnikov te storitve v osmih pomurskih občinah, s tem pa je Dom starejših Rakičan postal največji javni dom na področju pomoči na domu v Sloveniji. Leta 2015 je bila v matični enoti Rakičan izvedena večja investicija na področju novega vira ogrevanja z nabavo toplotne črpalke, kar je prineslo velike prihranke pri stroških energije. V letu 2018 je bil kupljen objekt v Bakovcih, s strani pristojnega ministrstva pa je Dom za ta namen uspel pridobiti 350.000 eur nepovratnih sredstev za nakup. V objektu je bila urejena ambulanta Zdravstvenega doma Murska Sobota, sedaj pa se ureja II. faza v kateri bo urejen dnevni center, v III. fazi, ki se bo pričela izvajati v letošnjem letu pa bo urejena negovalna oaza za 12 stanovalcev. V letu 2019 je bil izgrajen priključek v enoti Elizabeta v Sv. Juriju, tako, da so se povečale kapacitete enote, dodatno je bilo pridobljenih 16 postelj za izvajanje institucionalnega varstva.

Dom je nadaljnje aktivnosti usmeril v dnevno varstvo, s tem pa je postal tudi prvi dom v Sloveniji, ki vzpostavlja mrežo dnevnih centrov. Tako je že vzpostavljen dnevni center v enoti Center za starejše v Murski Soboti in v enoti Elizabeta, sedaj pa se vzpostavljata dnevna centra v Bakovcih (otvoritev septembra 2021) ter dnevni center v občini Tišina.

Na področju institucionalnega varstva se dom usmerja v širjenje kapacitet. Tako so bili konec leta 2020 uspešni na razpisu pristojnega ministrstva in pridobili 717.383 eur nepovratnih sredstev za ureditev podstrešja v matični enoti v Rakičanu, kjer bodo uredili prostore za začasne namestitve in pridobili 18 postelj. Te bodo namenjene vsem, ki prihajajo iz bolnice in nimajo zagotovljene namestitve v katerem izmed domov za starejše, ali nimajo zagotovljenega varstva s strani sorodnikov.

Dom je v začetku letošnjega leta podal vlogo na razpis pristojnega ministrstva (razpis React-EU) za ureditev celotne matične enote v Rakičanu in sicer bo investicija obsegala ureditev notranjosti doma, ureditev samo eno in dvoposteljnih sob z lastnimi sanitarijami in kopalnico, nove prostore za druženje stanovalcev, novo pralnico in razširitev kuhinje, nove prostore za delovno terapijo, ambulanto, itn., celotna investicija pa je ocenjena na 12,430.000 eur. Prav tako so pripravili vso dokumentacijo in podali vlogo na pristojno ministrstvo za vzpostavitev enote v Črenšovcih, pripravljena je tudi idejna dokumentacija za širitev enote v Murski Soboti, kjer je predvideno podaljšanje enote za izvajanje institucionalnega varstva s kapaciteto 60 postelj, ureditvijo novega dnevnega centra in večnamensko dvorano, nove stanovanjske skupnosti za namestitev oseb z demenco s kapaciteto 36 postelj. Obenem se že pripravljajo načrti za novo enoto Doma v Puconcih, kjer je planirana kapaciteta 70 postelj, urejen pa bo tudi nov dnevni center. Istočasno pa že potekajo pogovori za vzpostavitev enote doma v občini Moravske Toplice.

Dom je bil tudi uspešen na kadrovskem področju, ter je eden redkih domov v Sloveniji, ki nima težav s kadrom, v lanskem letu so pridobili nepovratna sredstva v višini 516.836 eur, na podlagi katerih so dodatno zaposlili 17 oseb na področju socialne oskrbe. Poleg vseh investicij pa je Dom starejših Rakičan usmerjen tudi v vsebine, tako izvajajo projekt kakovosti E-Qalin, nove koncepte dela, tako imenovano »kongruentno nego«, uvedli so dva projekta, ki sta namenjena stanovalcem doma, to je projekt »midva«, pri katerem se družijo stanovalci in zaposleni, s tem pa nadomestijo tistim stanovalcem, ki jih sorodniki ne morejo obiskati, stik z domačimi. Izvajajo pa tudi projekt »moja novoletna želja«, ki je bil proglašen za drugi najboljši projekt v Sloveniji.

V letošnjem letu bodo olajšali bivanje vsem nepokretnim stanovalcem, saj bodo kot eden izmed prvih domov v Sloveniji nabavili vozičke »Oldi«, s katerimi bodo lahko nepokretne stanovalce peljali na daljša potepanja po okolici in jim s tem omogočili stike z okolico, ter vzdrževanje njihove socialne mreže, kar bo vsekakor spremenilo kvaliteto življenja nepomičnih stanovalcev, namenjen pa bo za uporabo stanovalcem v vseh treh enotah. V Domu organizirajo tudi mnoge aktivnosti in prireditve za stanovalce, kar jim nedvomno popestri njihovo bivanje in življenje v domskem varstvu.

2. Čebelarstvo Murska Sobota

Predlagatelj: župan dr. Aleksander Jevšek

Leta 1920 je bilo v Murski Soboti ustanovljeno čebelarstvo. Žal visoke, 100. obletnice v minulem letu zaradi epidemije niso mogli primerno obeležiti, zato se jih v letošnjem letu predlaga za podelitev zahvalne listine MOMS in sicer za njihovo delo na področju čebelarstva v Murski Soboti. V ČD Murska Sobota je 20 rednih članov. Skupaj oskrbujejo 540 panjev, povprečna starost rednih članov je 66 let (od 26 do 84 let).

V Murski Soboti ni razvito tipično urbano čebelarstvo. Celotna občina pa ima obsežne kmetijske površine na več kot 4.000 hektarjev kmetijskih zemljišč, kjer čebele nedvomno opravljajo svojo oprasha valno vlogo. Na območju občine delujeta čebelarstvi Murska Sobota in Bakovci. Čebelarstvo Murska Sobota je vključeno v regionalno Čebelarstvo zvezo društev Pomurja ter v krovno organizacijo – Čebelarstvo zvezo Slovenije, ki združuje več kot 200 čebelarstvih društev, v katera je včlanjenih skupaj okoli 8.000 čebelarjev.

V društvu poleg društvenih dejavnosti, kot je izobraževanje v tehnologiji in zdravstvenem varstvu čebel, opravljajo tudi:

- sodelovanje na ocenjevanjih medu,
- prisotni so na Dnevu medu, ki ga organizira Čebelarstvo zveza društev Pomurja,
- od vsega začetka sodelujejo pri Medenem zajtrku oziroma Tradicionalnem slovenskem zajtrku, za katerega dobavljajo tudi med,
- član društva je boter v projektu Od setve do žetve – kar sejemo, to žanjemo pri Biotehniški šoli Rakičan,
- člani društva razširjajo ozaveščenost o varni uporabi kemijskih sredstev v kmetijstvu, ko gre za dobrobit čebel,
- društvo izvaja pašni red na svojem območju – sprejema zainteresirane čebelarje prevažalce z drugih lokacij na pašo (predvsem na akacijo, ajdo in oljno repico).

Zgodovina društva in prekmurskega čebelarstva:

Prof. Humek, sadjar in čebelar, je leta 1920 v 9. številki Slovenskega čebelarja opisal svojo pot po Prekmurju, kjer je obiskal nekaj čebelarjev. Govori o "veliki množini" akacije in ajde, o lepo grajenih čebelnjakih... Med drugim pravi: "V Murski Soboti sva izvedela, da je bil tam pred kratkim ustanovni občni zbor čebelarstve podružnice za Prekmurje, ki ga je vodil g. Jurančič." V Slovenskem čebelarju 1921 poročajo o članstvu v Slovenskem čebelarstvem društvu, kjer navajajo, da ima podružnica Murska Sobota 35 članov.

Po drugi svetovni vojni je v Prekmurju 10 čebelarstvih društev na območju takratne velike občine Murska Sobota ustanovilo krovno Zvezo čebelarstvih društev Murska Sobota, ki je odigrala svojo vlogo, a je z ustanavljanjem manjših občin izgubila svoj pomen. Leta 2003 je bila ustanovljena regijska Čebelarstvo zveza društev Pomurja, katere član je postalo tudi ČD Murska Sobota.

Člani ČD Murska Sobota so svoje čebele z vlakom in kasneje s kamioni v bivši državi prevažali od Vojvodine pa do Gorskega kotarja in Velebita in s tem pridobili kakšno točenje več. Po letu 1991 prevažajo čebele na gozdno pašo na Pohorje. Domačo pašo dajeta predvsem akacija in oljna ogrščica, nekaj malega lipa in kostanj na Goričkem.

Društvo je imelo največ članov leta 1989, in sicer 110 članov s 3.798 panji. Do leta 2015 je od teh opustilo čebelarjenje 13 odstotkov, umrla brez naslednikov tretjina, drugam se je včlanilo 40 odstotkov, preostalih 14 odstotkov pa je še v društvu.

3. Saubermacher – Komunala d. o. o.

Predlagatelj: Pomurska gospodarska zbornica in župan dr. Aleksander Jevšek

Podjetje Saubermacher – Komunala d. o. o. v letošnjem letu obeležuje 30. letnico uspešnega delovanja. Zgodovina sedanjega podjetja se je pričela že leta 1990, takrat s podjetjem Saubermacher Süd d.o.o.. Nato so leta 1991 ustanovili podjetje Letnik- Saubermacher d.o.o., in nekoliko kasneje podjetje Saubermacher – Komunala d.o.o. Ustanovitev teh podjetij je bila osnova za nadaljnji razvoj v Sloveniji, in sicer ustanovitev družbe Saubermacher – Puconci d.o.o. leta 1998. Sledila je družba PUP-Saubermacher d.o.o. leta 2002, nato pa je v letu 2006 prišlo do nakupa podjetja Rumpold v Avstriji, in tako so v Sloveniji prevzeli 2 podjetji: Čisto mesto Ptuj in Eko les Ptuj. Nadalje je sledil prevzem družbe CRO Vrhnika d.o.o., Ekologije d.o.o., ter so-ustanovitev družb Ekoplastkom d.o.o. in Ekomobil d.o.o. Zadnja ustanovitev pa je podjetje Saubermacher Outsourcing d.o.o. v letu 2020.

Konec 80-ih let smo imeli v občini Murska Sobota velike probleme z odlaganjem vseh vrst odpadkov. Sistem zbiranja odpadkov od obrti in industrije je bil dokaj dobro oblikovan, primanjkovalo pa je vedno znova deponijskega prostora. Posebej slabo stanje je bilo v letih 1986 – 1989, ko so zaradi velikih potreb odpadke deponirali kar v gramozni jami, v Nemčavcih. Zatem je bila v Puconcih najdena primerna lokacija za odlagališče, poleg lokacije pa je izziv predstavljal nov način ravnanja z odpadki, v smeri ločenega zbiranja odpadkov po sistemu BioPaS (ločeno zbiranje bioloških odpadkov, papirja in stekla).

Sistem ločenega zbiranja odpadkov na izvoru njihovega nastajanja je bil z vidika investicij najracionalnejši in je terjal aktivno vključitev vseh povzročiteljev v sistem. Občani so ta sistem sprejeli zelo hitro. Največ je k temu pripomogel pilotski projekt ločenega zbiranja v mestu Murska Sobota in okoliških naseljih. Rezultati so bili zelo dobri, in tako so imeli vse osnove za nadaljevanje prizadevanj, za uvedbo sistema zbiranja kosovnih odpadkov in na koncu tudi nevarnih odpadkov. Pilotski projekt so takrat izvajali še v Jugoslaviji in pri tem so se srečevali z velikimi problemi tedanje zakonodaje, ker takrat v zakonih Jugoslavije in Slovenije niso dovoljevali možnosti sodelovanja privatnega kapitala v delovanju gospodarskih javnih služb, ki so bile v izključni pristojnosti in izvajanju javnih subjektov (tj. občin, republike in države).

Vse to so bili temelji, na katerih poteka sedanji razvoj in temelji strategija družbe. Podjetje Saubermacher Slovenija, d.o.o., je tako že dobra tri desetletja registrirana in pooblaščen družba za izvajanje storitev gospodarnega ravnanja z odpadki. S široko paleto storitev nudijo strankam celovito rešitev za njihove odpadke. Družbena obveznost podjetja je pomagati oblikovati industrijo odpadkov in recikliranje v Sloveniji. Kot del panoge dragoceno prispevajo k nadaljnjemu razvoju in okoljskim standardom. So aktivni partner na vseh področjih ravnanja z odpadki za zakonodajalce, raziskovalne in razvojne zmogljivosti, kjer skrbijo za državni sektor na področju ravnanja z odpadki.

Podjetje je danes glavni partner slovenski industriji na področju nevarnih odpadkov ter celovitega servisa, enako velja za trgovine in obrti po vsej Sloveniji. S stalnim pretokom novih, svežih idej ter inovacij, zahvaljujoč lastnim raziskavam in razvoju, dvigujejo nivo logistike odpadkov in njihove predelave oziroma recikliranje ključnih surovin.

Z uvedbo novega načina zbiranja odpadkov, grejo vse bolj v smeri strategije čim manj odpadkov, s čimer se približujejo krožnemu gospodarstvu in konceptu Zero Waste. S partnerskim odnosom z industrijo lahko dosežejo, da se pri izdelku uporabi manj surovin, ki jih ni možno reciklirati. Pomembno je tudi, da delajo preko centrov ponovne uporabe, in tako ustvarijo čim več inovativnih izdelkov iz teh reciklatov. Na ta način bi v prihodnje lažje dosegli zmanjšanje količin, ponovno uporabo in snovno izrabo odpadkov.

Trenutno poslujejo na štirih lokacijah, in sicer v Murski Soboti, Lenartu, Vrhniki in v Kidričevem. V Murski Soboti je koncentrirana prodajna služba, v Lenartu pa upravljajo s centrom za ravnanje z odpadki, kjer so osnovne dejavnosti podjetja izvajanje javnih služb

ravnanja z odpadki, razgradnja odpadne električne in elektronske opreme, predelava odpadne embalaže, razgradnja izrabljenih motornih vozil ter zbiranje vseh vrst nevarnih in nenevarnih odpadkov. V Kidričevem upravljajo s centrom za zbiranje in obdelavo nevarnih odpadkov, medtem ko je na Vrhniku sortirna naprava in logistični center. Temeljno vodilo podjetja Saubermacher Slovenija je tako »Za življenja vredno okolje«, kar vključuje partnerski odnos do strank, poslovnih partnerjev, okolja in zaposlenih.

Cilj podjetja tako v prihodnje ostaja, biti prvi med enakimi oz. biti vedno korak pred drugimi v razvoju. Danes več ne govorijo o zbiranju odpadkov, ampak o preprečevanju nastajanja odpadkov – ponovni uporabi odpadkov – snovni izrabi odpadkov – termični izrabi odpadkov – ter o tem, da tisto, kar se odloži na deponiji ne bo imelo negativnih vplivov za bodoče generacije. Zato želijo v prihodnje še naprej dokazovati in se izkazati kot zaupanja vreden poslovni partner. Tako občanom kot gospodarskim družbam.

Iz Odloka o priznanjih Mestne občine Murska Sobota izhaja, naslednje:

- 1. Naziv častni občan** Mestne občine Murska Sobota se podeli za izkazano čast posamezniku za zasluge, ki imajo trajen pomen za ugled in promocijo Mestne občine Murska Sobota. Ta naziv se lahko podeli tudi tujemu državljanu.
- 2. Plaketa** Mestne občine Murska Sobota se v obliki denarne nagrade podeljuje posameznikom, skupinam občanov ter društvom za življenjsko delo, za večletne uspehe trajnejšega pomena, vrhunske uspehe in dosežke ter kot spodbuda za nadaljnje delo. Sredstva za plaketo se zagotovijo v proračunu Mestne občine Murska Sobota. Višina denarne nagrade za plaketo znaša 1.500 EUR.
- 3. Zahvalna listina** Mestne občine Murska Sobota se podeljuje posameznikom, družbam, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za pomembne uspehe in dosežke na posameznih področjih življenja in dela, ki prispevajo k nadaljnjemu razvoju in ugledu Mestne občine Murska Sobota.

Vsako leto se lahko podeli en naziv častnega občana, ena plaketa in največ tri zahvalne listine.

Na osnovi obravnave in glasovanja o prejetih predlogih za podelitev priznanj Mestne občine Murska Sobota v letu 2021 Komisija za nagrade in priznanja Mestnemu svetu Mestne občine Murska Sobota predlaga, da sprejme predloge sklepov o podelitvi priznanj v predloženi vsebini in obliki.

Pripravil:
Oddelek za negospodarske dejavnosti

Predlagatelj:
Komisija za nagrade in priznanja
Daniela MÖREC, predsednik

